

Pismeni ispit iz Fizike I za kemičare

7. veljače 2001.

1.

Zrakoplov leti na stalnoj visini. U trenutku $t_1=0\text{s}$ komponente brzine su mu $v_x=90\text{m/s}$ i $v_y=110\text{m/s}$. U trenutku $t_2=0,5\text{min}$ te komponente su $v_x=-170\text{m/s}$ i $v_y=40\text{m/s}$.

- i) Skicirajte vektore brzine u trenucima t_1 i t_2 i izračunajte koliko se oni međusobno razlikuju!
- ii) U zadanom vremenskom razmaku izračunajte komponente srednjeg ubrzanja!
- iii) Izračunajte iznos i smjer srednjeg ubrzanja!

2.

Na horizontalnoj podlozi okreće se bez trenja kružna ploča polumjera $r_1=0,5\text{m}$ i mase $m_1=3\text{kg}$ kutnom brzinom $\omega_1=30\text{s}^{-1}$. Na nju padne druga kružna ploča istog polumjera $r_2=0,5\text{m}$ i mase $m_2=5\text{kg}$ koja se okreće u ravnini paralelnoj prvoj ploči kutnom brzinom $\omega_2=20\text{s}^{-1}$ u smjeru **suprotnom** od prve ploče. Druga ploča padne na prvu tako da im se središta podudaraju, a pri dodiru se odmah zalijepe jedna za drugu i nastave zajedno okretati.

- i) Kolikom kutnom brzinom ω će se okretati zalijepljene ploče i u kojem smjeru?
 - ii) Kolika je razlika energija vrtnje prije i poslije sljepljivanja?
- Moment tromosti kružne ploče dan je s $I=mr^2/2$.

3.

Tijelo mase M harmonički titra na opruzi. Kad se na to tijelo pričvrsti drugo tijelo mase $m=6\text{g}$, period harmoničkog titranja se udvostruči. Kolika je masa M ?

4.

Elektron mase $9,11 \cdot 10^{-31}\text{kg}$ kreće se brzinom $v_x=3 \cdot 10^6\text{m/s}$. Kolika je njegova deBroglieva valna duljina? Neodređenost količine gibanja u smjeru kretanja mu je $\Delta p_x/p_x=5\%$. Koliko precizno mu možemo odrediti položaj? Planckova konstanta iznosi $h=6,626 \cdot 10^{-34}\text{Js}$.

5.

Volumen izolirane posude u kojoj se nalazi 3 mola idealnog jednoatomnog plina poveća se od 4L na 5L pri konstantnom tlaku plina od 10^5Pa , uslijed čega se promijeni i njegova temperatura. Koliko topline se prenese između plina i okoline i u kojem smjeru? Univerzalna plinska konstanta iznosi $R=8,314\text{J/molK}$.